CARINSKA SLUŽBA JUGOSLAVIJE
od 15. 11. 1944 do 25. 06. 1991

Carinska služba Jugoslavije je predhodnica carinske službe samostojne Slovenije in je pomembno zaznamovala njen razvoj v organizacijskem, kadrovskem in strokovnem pogledu.

СМРТ ФАШИЗМУ - СЛОБОДА НАРОДУ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
ДЕМОКРАТСКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ОДЛУКЕ
НАЦИОНАЛНОГ КОМИТЕТА ОСЛОБОЂЕЊА ЈУГОСЛАВИЈЕ

100.

ОДЛУКА
О ОРГАНИЗАЦИЈИ ДРЖАВНИХ ФИНАНСИСКИХ УПРАВА

Службени list DFJ 8/45 – ustanovljen Oddelek carine pri Državnem poverjeništvu za finance. Carinska služba Jugoslavije 1944-1984, SUC, Beograd 1984

Tudi pri motorju se je skrivalo marsikaj.
Goriški muzej Nova Gorica

Drva so bila v sedemdesetih pomemben izvozni artikel.
Goriški muzej Nova Gorica

Tovorni in potniški promet v sožitju
Goriški muzej Nova Gorica

Spremembe v organizaciji carinske službe Jugoslavije

- **15. 11. 1944** ustanovitev carinske službe z odlokom KNOJ in delovanje v okviru Oddelka carin pri Državnem poverjeništvu za finance
- **1947–1951** delovanje v okviru Ministrstva za zunanjo trgovino
- **1951–1952** delovanje v okviru Ministrstva za finance
- **1952–1956** delovanje v okviru Gospodarskega sveta Vlade FLRJ
- **1956–1967** delovanje v okviru Državnega sekretariata za finance
- **1967–1991** samostojna Zvezna carinska uprava, podrejena neposredno Zveznemu izvršnemu svetu

Začasna meja na Primorskem
Goriški muzej Nova Gorica

Carinski stražarji leta 1948
Dragana Udovičić, Carinska služba 1944-1984, SUC Beograd

Carinska uniforma leta 1956
Dragana Udovičić, Carinska služba 1944-1984, SUC Beograd

Oznake na uniformi

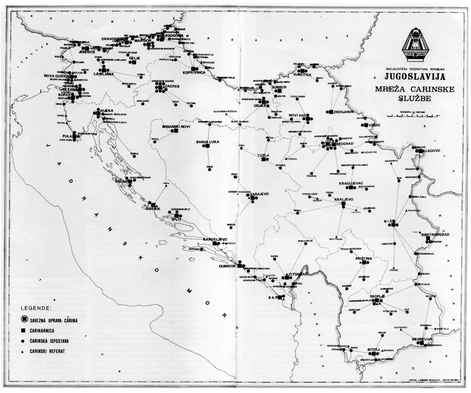

Mreža carinske službe leta 1974
Carinski pregled, ZCU, Beograd 1974

1944–1964

15. 11. 1944	ustanovitev carinske službe
1947	prevzem nalog finančne straže
1948	prvi carinski zakon
1952	prva carinska tarifa
1959	nov carinski zakon
1961	carinska tarifa, ki temelji na bruseljski nomenklaturi
1963	pristop k Splošnemu sporazumu o carinah in trgovini
1964	v Skupščini SFRJ sprejet Odlok o financiranju investicij za potrebe carinske službe
1959–1964	intenzivno obdobje izgradnje carinskega sistema in carinske tarife

- V celotni državi vlada strogo državno načrtno uravnavanje gospodarstva.
- Leta 1945 jugoslovanska carina zaposluje kar 4000 delavcev v 46 carinarnicah, leta 1953 se število zmanjša na zgolj 670 delavcev.
- Ugled in pomen carine sta majhna. Cariniki imajo majhne plače, veliko je korupcije.
- To je čas splošnega pomanjkanja osnovnih življenjskih potrebščin, veliko je tihotapljenja, osnovne potrebščine dostavljajo izseljenci v paketih.
- Vloga carine je omejena le na evidentiranje blaga, blago pa uvažajo in izvažajo državna podjetja. V tem času carina nadzoruje predvsem potniški promet.
- Carine za podjetja se ne obračunavajo po tarifi, ampak po sistemu posebnih koeficientov; obračunava jih Narodna banka Jugoslavije.
- Veliko truda se vlaga v izboljšanje kadrovske strukture carinikov in materialnih pogojev za delo.

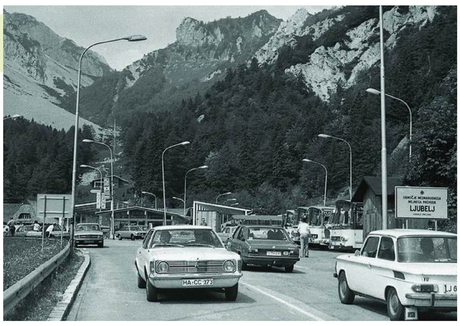

Mejni prehod Ljubelj Foto: Marjan Cigliš, 12.07.1976, original hrani Muzej novejše zgodovine.

Rožna dolina v petdesetih letih prejšnjega stoletja, Goriški muzej Nova Gorica

Rateče 1960, Muzej novejše zgodovine

1965–1991

1965	zakon o carinski tarifi, ki zaščiti domače gospodarstvo in vključuje mednarodne obveznosti
1970	zakon o carinski službi, ki ureja delovanje in pooblastila službe
1973	carinski zakon
1975	elektronska obdelava podatkov in prilagoditev obrazcev carinskih deklaracij elektronski obdelavi
1976	nov carinski zakon, ki s spremembami ostane v veljavi do konca leta 1991
1978	zakon o carinski tarifi
1988	harmonizirana nomenklatura
Dec. 1990	pričetek zadrževanja pobranih carin v Sloveniji

- Po letu 1965 se Jugoslavija prične odpirati, sledi hiter gospodarski razvoj, povečuje se turizem, državljani potujejo v tujino, značilne so intenzivne ekonomske migracije na zahod.
- Carina dobi popolnoma novo vlogo, njen pomen se povečuje, mreža carinarnic in izpostav se hitro širi v vsa pomembnejša industrijska središča, ustanavljajo se novi carinski laboratoriji, nakupuje se tehnična oprema za boljše delo carine.
- Intenzivno se zaposlujejo novi delavci, s štipendiranjem in nakupom stanovanj carini uspe privabiti in zaposliti številne fakultetno izobražene delavce.
- Značilnosti tega obdobja so povečan potniški promet na mejnih prehodih, nakupi osnovnih potrebščin v Italiji in Avstriji ter uvoz blaga, ki ga uvažajo zlasti zdomci.
- Blagovni promet se iz leta v leto povečuje.
- Leta 1991, pred razpadom SFRJ, je imela Slovenija devet carinarnic s 66 izpostavami, v celotni Jugoslaviji pa je bilo v tem času 40 carinarnic s približno 4700 delavci.

Dolge kolone na mejnih prehodih

Začetek elektronske obdelave podatkov
Dragana Udovičić, Carinska služba 1944-1984, SUC Beograd

Carinski laboratorij – SUC-a
Dragana Udovičić, Carinska služba 1944-1984, SUC Beograd

Tehnična oprema 1977
Carinska služba Jugoslavije 1944-1984, SUC, Beograd 1984

Mejni prehod Ljubelj v sedemdesetih letih
Gorenjavski muzej Jesenice

Pregled tovornjakov
Dragana Udovičić, Carinska služba 1944-1984, SUC Beograd

Nadzor blaga v letalskem prometu
Dragana Udovičić, Carinska služba 1944-1984, SUC Beograd

Pregled blaga v vagonu
Dragana Udovičić, Carinska služba 1944-1984, SUC Beograd

V osemdesetih letih se je skokovito povečal kontejnerski promet.
Dragana Udovičić, Carinska služba 1944-1984, SUC Beograd

© Carinska uprava Republike Slovenije